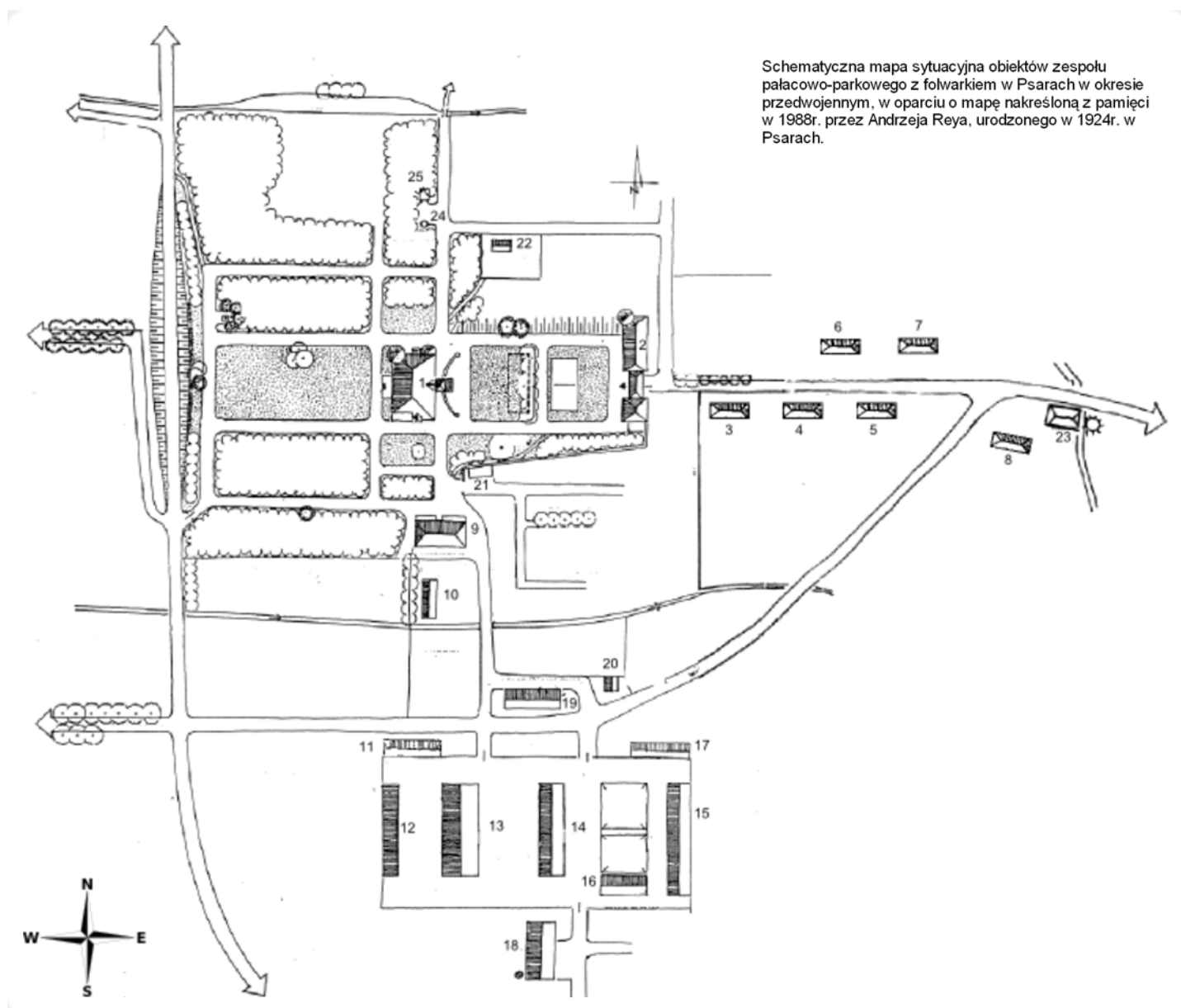

Oprócz pałacu i kordegardy, niewiele pozostało z licznych obiektów, które tworzyły zespół obiektów w Psarach. Zabytkowy spichlerz z XVIII wieku (nr 9 na mapie) zawalił się około 2003r. na skutek zaniedbania. Obiekty gospodarcze folwarku, na południu kompleksu, były wielokrotnie przebudowane w okresie sowieckim, obecnie stanowią pozostałość po nieczynnym już zakładzie przemysłowym. W stanie zaawansowanego zrujnowania pozostały dom ogrodnika (nr 21) i powozownia (nr 19).

Istnieją nadal i są zamieszkałe domy mieszkalne przy drodze wschodniej od kordegardy w kierunku wsi Psary, tzw. "czworaki" (nr 3-8). Młyn (nr 23) jest w dobrym stanie i pracuje dalej, aczkolwiek z napędem elektrycznym a nie wodnym na skutek osuszenia stawu w latach pięćdziesiątych i braku spiętrzenia wody.

Schematyczna mapa sytuacyjna obiektów zespołu pałacowo-parkowego z folwarkiem w Psarach w okresie przedwojennym, w oparciu o mapę nakreślona z pamięci w 1988r. przez Andrzeja Reya, urodzonego w 1924r. w Psarach.

- 1. Pałac murowany z cegły i kamienia, zbudowany w 1882r., kryty blachą cynkową, stropy drewniane, cztery kondygnacje i wieża, łączna powierzchnia: 3063 m²
- 2. Kordegarda zwana "Bramką", złożona z dwóch oficyn przedzielonych zabytkową bramą ze strażnicą u szczytu, murowana z cegły, kryta dachówką, stropy drewniane, trzy kondygnacje, mieszkania i pojedyncze pokoje służbowe dla pracowników administracyjnych oraz pomieszczenia ochronki (czyli przedszkola dla dzieci pracowników), sklep spożywczo-przemysłowy dla
- 11. Pierwsza szopka na narzędzia i maszyny rolnicze, drewniana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 150 m²
- 12. Druga szopka na narzędzia i maszyny rolnicze, drewniana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 150 m²
- 13. Stodoła drewniana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 600 m²
- 14. Obora dla krów mlecznych, cielętnik i jałownik, obora dla 30 wołów, murowana z cegły, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 450 m²
- 15. Stajnia "fornalska" dla około 30 koni, murowana z cegły, jedna kondygnacja, w

pracowników i pomieszczenia gospodarcze między innymi we wieży, łączna powierzchnia: 1068 m²

- 3. Czworak z czterema mieszkaniami, murowany z cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, 1 kondygnacyjny: 250 m²
- 4. Czworak z czterema mieszkaniami, murowany z cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, 1 kondygnacyjny: 250 m²
- 5. Czworak z czterema mieszkaniami, murowany z cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, jedna kondygnacja: 250 m²
- 6. Czworak z dwoma mieszkaniami, murowany z surowej cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, jedna kondygnacja: 240 m²
- 7. Czworak z dwoma mieszkaniami, murowany z surowej cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, jedna kondygnacja: 240 m²
- 8. Czworak z trzema mieszkaniami, murowany z cegły, stropy drewniane, kryty dachówką, jedna kondygnacja: 180 m²
- 9. Zabytkowy spichlerz czyli magazyn zbożowy (XVIII wiek), murowany, stropy drewniane, dwuspadowy dach kryty gontem, dwie kondygnacje: 750 m²
- 10. Drewnitnia drewniana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 140 m²

tym pomieszczenie stolarni: 450 m²

- 16. Chlewnia zwana "willą pod korytkiem", murowana z cegły, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 230 m²
- 17. Obora dla krów pracowników, murowana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 150 m²
- 18. Gorzelnia parowa, murowana z cegły, kryta dachówką, dwa mieszkania służbowe, pięć kondygnacji: 480 m²
- 19. Powozownia, garaż i stajnia cugowa dla około 10 koni i stadninka (2 ogiery, kilka matek, 15 do 20 źrebaków do 3 lat tzw. remontów), jedna kondygnacja, murowana z cegły, kryta dachówką: 350 m²
- 20. Kuźnia, murowana, kryta dachówką, jedna kondygnacja: 30 m²
- 21. Dom mieszkalny ogrodnika powiązany ze szklarnią, murowany, jedna kondygnacja, kryty dachówką: 150 m²
- 22. Drobiarnia (kury, kaczk i hodowla handlowa indyków) na północnej granicy parku, murowany, kryty dachówką, jedna kondygnacja: 80 m²
- 23. Młyn wodny na grobli, murowany z cegły, kryty dachówką, turbina z prądnicą, trzy kondygnacje: 400 m²
- 24. Obiekt pompowni ze studni artezyjskiej: 15 m²
- 25. Lodownia ziemna: 30 m²

1. Zabytkowy spichlerz z XVIII wieku, zdjęcie międzywojenne
2. Zabytkowy spichlerz z XVIII wieku, zdjęcie międzywojenne
3. Pozostałości domu ogrodnika połączonego ze szklarnią
4. Pozostałości domu ogrodnika połączonego ze szklarnią
5. Pozostałości domu ogrodnika połączonego ze szklarnią
6. Pozostałości powozowni, która po wojnie służyła jako garaż samochodowy
7. Pozostałości powozowni, która po wojnie służyła jako garaż samochodowy
8. Pozostałości powozowni, która po wojnie służyła jako garaż samochodowy
9. Dom mieszkalny "czworak" oznaczony nr 5 na mapie, obecnie w dobrym stanie i zamieszkały
10. Dom mieszkalny "czworak" oznaczony nr 6 na mapie, obecnie w dobrym stanie i zamieszkały
11. Dom mieszkalny "czworak" oznaczony nr 7 na mapie, obecnie w dobrym stanie i zamieszkały
12. Dom mieszkalny "czworak" oznaczony nr 8 na mapie, niezamieszkały
13. Dom mieszkalny "czworak" oznaczony nr 8 na mapie, niezamieszkały
14. Młyn przy drodze do wsi Psary, widziany od wschodu czyli od strony wsi
15. Młyn przy drodze do wsi Psary, widziany od wschodu czyli od strony wsi
16. Młyn przy drodze do wsi Psary, widziany od wschodu czyli od strony wsi
17. Młyn przy drodze do wsi Psary, widziany od zachodu czyli od strony zespołu pałacowego
18. Młyn przy drodze do wsi Psary, widziany od zachodu czyli od strony zespołu pałacowego
19. Młyn przy drodze do wsi Psary, elewacja północna (od strony byłego stawu)
20. Młyn przy drodze do wsi Psary, czynne urządzenia młynarskie wewnątrz

UKRAŃSKO-POLSKA FUNDACJA PSARY

Ulica Marwin 31 - 32410 Dobczyce koło Krakowa - Polska - telefon PL +48-602293087 - telefon UA +380-672-617601